

GARANCIA

AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY
A vidékért kezkeskedünk

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A KISTERMELŐK LAPJÁHOZ

XVII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM 2023. MÁRCIUS

4. OLDAL
PARADICSOM
TÉLEN-NYÁRON

7. OLDAL
A VIDÉK-
FEJLESZTÉSI
PROGRAM (VP)
FOLYAMATBAN
LÉVŐ PÁLYÁZATI
FELHÍVÁSAI

8. OLDAL
A VIDÉK-
FEJLESZTÉS
KULCS TERÜLETE:
A PRECÍZIÓS
FEJLESZTÉSEK
ELŐMOZDÍTÁSA

Interjú

AZ AGRÁRHITELEZÉS STRATÉGIAI SZEREPE

A K&H Bank a hazai élelmiszer-gazdaság egyik meghatározó hitelezője. Saját banki termékekkel és a kedvezményes hitelkonstrukciókba való bekapcsolódással egyaránt szerepet vállal az agrárium vállalkozásainak finanszírozásában. A bank a jövőben is kiemelkedő lehetőséget lát az agrárágazat hitelezésében. Stratégiájában és termékfejlesztésében megkülönböztetett figyelmet fordít a szektorban rejlő lehetőségek megragadására, az agrárium hatékonyságának és jövedelmezőségének sürgető javítására. Erről beszélgettünk *Tresó Istvánnal* (T.I.), a Vállalati Üzleti Ügyfelek divízió ügyvezető igazgatójával és *Demeter Zoltánnal* (D.Z.), az Agrárüzletág fejlesztési főosztály vezetőjével.

Milyen szerepet tölt be a K&H Bank a hazai agrárágazat finanszírozásában?

T.I.: A K&H Bank hagyományosan kiemelkedő szerepet játszik az agrárszektorban tevékenykedő vállalkozások hitelezésében. Az agrárium más hitelintézetek számára is vonzó célpont, az utóbbi években az ágazat finanszírozásában érezhetően nőtt a banki verseny. Ezzel együtt a K&H Bank manapság is a legnagyobb magyarországi agrárhitelező. A mezőgazdasági vállalkozások esetében az első helyen állunk, 2022-ben a teljes hitelállomány 26 százaléka a bankunkhoz kapcsolódott. Az élelmiszeripar hitelezésében valamivel kisebb a súlyunk.

D.Z.: Az elmúlt években, a mikro-, kis- és középvállalkozások hitelezését segítő támogatott hitelkonstrukciók nyújtotta lehetőségeket kihasználva, a kisebb méretű agrárvállalkozások hitelezésére is egyre nagyobb figyelmet fordítunk. A bank továbbra is komoly lehetőséget lát az agrárium kiszolgálásában. Az agrárszektor megkülönböztetett banki pozícióját jelzi, hogy jó néhány éve működik a bank erre a területre specializálódott Agrár-, és élelmiszeripari üzletfejlesztési főosztálya.

A mostani változó körülmények és kihívások közepette hogyan ítéli meg a bank az élelmiszer-gazdaságban rejlő üzleti lehetőségeket?

T.I.: A mezőgazdaság és az élelmiszeripar részesedése viszonylag kicsi a hazai GDP-ben, de a hozzá csatlakozó gazdasági területekkel (így a növényvédőszer- és mezőgépiparral, forgalmazással stb.) együtt az agrárium jóval nagyobb nemzetgazdasági szerepet tölt be. Az agrárszektor jövőjét, fejlődési lehetőségeit, piaci perspektíváit kedvezőnek ítéljük meg. Az élelmiszer-gazdaság sajátosságaihoz (például a termelési ciklusok alakulásához, időjárás kitérttségéhez) jól illeszkedő banki hitelezés üzletileg is eredményesen folytatható.

DEMETER ZOLTÁN

SZERETNÉNK SEGÍTENI A MEZŐGAZDASÁGI
SEKTOR GENERÁCIÓVÁLTÁSÁNAK
ELŐREHALADÁSÁT

TRESÓ ISTVÁN

AZ AGRÁRSZEKTOR BÁRMELY SZEGMENSÉBEN LEHETNEK FIGYELEMRE ÉRDEMES VÁLLALKOZÁSOK

D.Z.: A magyar agrárium az elmúlt három évben számos kihívással szembesült. Így a COVID járvány hatásaival, az állategészségügyi problémákkal, az ellátási láncok akadozásával, a súlyosbodó aszályjal, az orosz-ukrán háború által is meglendült ráfordítás emelkedésével. Ez a banki hitelezésben is alkalmazkodást követel. Miközben bebizonyosodott, hogy az ágazat viszonylag válságálló, az is nyilvánvalóvá vált, hogy az előttünk álló időszakban a versenyképesség, a jövedelemtermelő-képesség erősítése megkerülhetetlen feladatot, amelyet a banki finanszírozásnak is segítenie kell.

Melyek a banki agrárhitelezési politika alapvető vonásai? Várható-e ebben módosulás?

T.I.: A K&H Bank a korábbi években döntően nem a fedezeti érték alapján finanszírozta a vállalkozásokat. A 2008. évben kirobbant pénzügyi válság utáni időszak ugyanis megmutatta, hogy az ingatlan fedezetek értéke nemritkán bizonytalan, a valós érték sokkal kisebb lehet a kalkuláltnál, és ha arra valóban szükség van, az értékesítés olykor problematikus lehet. Így a bank főként a vállalati cash-flow áttekintésére alapozva nyújtott hitelt. A vállalkozás tevékenységét elemezve került előtérbe, hogy képes-e a cég a hitelt visszafizetni a tevékenysége fenntartása mellett. Banki finanszírozást főként az a vállalkozás kaphatott, amely évekre visszanyúló gazdálkodási kimutatással, könyveléssel rendelkezett, és annak alapján reálisan elemezhető gazdasági tevékenysége van, illetve biztosan látható, hogy képes hatékonyan működni. Így a fedezet viszonylag kisebb súllyal jött számításba, de azért kalkuláltunk vele, ha valamiféle vis major miatt a fizetőképesség problematikusává válik.

D.Z.: A cash-flow alapú finanszírozás napjainkban és a jövőben is kiemelkedő szerephez jut, de bizonyos súlyponti változás következett be a fedezet alapú hitelezés irányában. Elsősorban a kkv-szektor megcélzó kedvezményes hitelkonstrukciók élenkítették a hitelkeresetet, és ebből az üzleti lehetőségéből a K&H Bank sem kívánt kimaradni. Az emelkedő kamatkörnyezetben, a megemelkedő vállalati ráfordítások és kockázatok miatt sok vállalkozás esetében kardinális szerepe lett a támogatott hitelnek. Ezért a bank ezen a területen is növelte aktivitását, amely viszont tágabb teret nyitott a fedezeti alapú hitelezésnek. Természetesen az eredményeket és a kockázatokat mérlegelve a bank folyamatosan elemzi, hogy milyen arányt alakítson ki a fenti hitelezési megközelítések között.

A hitelezési tevékenység miként alakult az elmúlt években? Mely támogatott hitelkonstrukciók érhetők el a banknál?

D.Z.: A K&H Bank által hitelezett vállalkozások színes képet mutatnak. Az élelmiszer-gazdaság minden egyes területén fellelhető olyan cég, amely a hitelezettek között szerepel. Semelyik ágazatnak nincs kiemelt pozíciója, az adott vállalkozás gazdálkodásának és hitelezendő tevékenységének színvonalától dől el, hogy finanszírozzuk, vagy sem. Az agrárszektor bármely szegmensében lehetnek figyelemre érdemes vállalkozások, vonzó, ígéretes, finanszírozható projektek.

T.I.: Beruházási hitelekkel, forgóeszköz-hitelezéssel, támogatási előlegfolyósítással, a vidékfejlesztési pályázati projektek finanszírozásával agráros ügyfeleink minden igényét ki tudjuk elégíteni. A bank saját forrású hiteleket is nyújt, de az ágazatot segítő kedvezményes hitelkonstrukciók is elérhetők nálunk. Természetesen egy vállalkozás akár többféle finanszírozási megoldást is igénybe vehet.

Az alapítványi kezességvállalás milyen szerepet tölt be a hitelezésben? Milyen irányba fejlődhet a bank és az AVHGA közötti együttműködés?

T.I.: Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalása komoly segítséget jelent a felelősen gazdálkodó, ám megfelelő értékű fedezetet felmutatni nem, vagy csak részben tudó vállalkozások hitelezésben. Az alapítványi kezesség hitelezhetővé teszi azokat a vállalkozásokat, amelyek áttekinthetően és jövedelmezően tevékenykednek, de fedezetként szóba jöhető vagyonuk értéke gátat emel a működésükhöz, fejlődésükhöz szükséges hitelfinanszírozás előtt. Az alapítványi kezesség már eddig is fontos szerepet töltött be a banki finanszírozási gyakorlathoz kapcsolódva. Amiatt, hogy a K&H Bank fedezetalapú hitelezésének súlya növekszik, az alapítvány szóban forgó szerepe felértékelődik. Különösen, hogy bizonyos kedvezményes hiteltermékek kifejezetten alapítványi kezességgel vehetők igénybe.

D.Z.: A bank és az alapítvány közötti együttműködés szoros és gördülékeny. Rendszeresen fejlesztjük eljárásrendjeinket, IT és digitális megoldásainkat. Így a kezességi döntési és szerződéskötési folyamat nagyon felgyorsult, ha fennállnak a kezességvállalás feltételei, informatikai rendszereink összehangoltsága révén az rövid idő alatt lezajlik.

A bank agrár- és élelmiszeripari üzletfejlesztési területe vezetőváltás előtt áll. Milyen kérdéseket mérlegelnek az agrárszektor jövőbeni kiszolgálásával kapcsolatban?

T.I.: A K&H Bank agrárszektorhoz kapcsolódó területének ügyvezető igazgatójaként nyugdíjba vonulok, így ehhez köthető a változás. Az Agrárüzletág új vezetőjének kiválasztása, kinevezése megtörtént, január 1-jétől az új vezetővel egymást segítve, egymás mellett tevékenykedve zárjuk le a vezetőváltás folyamatát. Ez a módosulás nem hoz változást az üzletpolitikánkban, az agrárium stratégiai szerepköre fennmarad. Természetesen a bank dolgozik azon, hogy testhezállobb és hatékonyabb finanszírozási megoldásokat biztosítson a vállalkozásoknak. A hitelezésben és a termékfejlesztésben a jövőben is építeni kívánunk az alapítványi kezességvállalásra.

D.Z.: Az előbbiekkel összhangban aktív, személyes ügyfélkapcsolatra törekszünk, hogy minél szélesebb körben frissülő gondolkodásra készítsük a gazdálkodó partnereinket. A gyorsan változó üzleti körülmények között – akár tanácsadással, finanszírozási ötletekkel – centrális szerepet kívánunk ellátni ügyfeleink és a bank belső hálózatának információellátásában. Szeretnénk segíteni a mezőgazdasági szektor generációváltásának előrehaladását, részben az üzleti folytonosság megőrzése, részben az uniós támogatások igénybevétele szempontjából is perdöntő, korszerű (például digitális, a fenntarthatóságra figyelő stb.) gazdálkodási módszerek elterjesztése, a hozzáadott érték növelése érdekében.

Finanszírozás

VÁLSÁGOS ÉVBEN IS SEGÍTSÉGET NYÚJTOTT AZ AVHGA

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) célja, hogy készfizető kezesség nyújtásával támogassa az élelmiszer-gazdaságban és a vidéki területeken működő mikro-, kis- és középvállalkozások hitelhez jutását. Az alapítványi készfizető kezesség segítségével 2022-ben is nagyszámú vállalkozás jutott forráshoz, így olyan vállalkozások is a bankok hitelezett ügyfelei lehettek, amelyek nem rendelkeztek megfelelő fedezettel, de üzleti koncepcióik életképesek voltak.

Az alapítványi szerepvállalás kiemelkedően fontos a kisebb méretű, főként mikro- és kisvállalkozások esetében. A megelőző évekhez hasonlóan 2022-ben is a kezességi ügyletek több mint 88 százaléka a mikrovállalkozásokhoz, további mintegy 11 százaléka a kisvállalkozásokhoz kapcsolódott. Egyúttal a nagyobb - 100 millió forint feletti - ügyleteknél is megnőtt a kezesség iránti igény.

A megpróbáltatásokkal teli tavalyi évben az AVHGA komoly szerepet játszott az agrárium finanszírozásában: az év végi kb. 1000 milliárd forintos mezőgazdasági hitelállomány közel 40%-a mögött az alapítvány készfizető kezessége áll, a mezőgazdasági egyéni vállalkozások hiteleinek pedig több mint 50%-át garantálja. A kezességgel biztosított hitelek állománya 2022 végén meghaladta az

580 milliárd forintot, amelyhez 23.000 szerződés kapcsolódott. A kezességgel biztosított átlagos hitelösszeg tovább nőtt, megközelítette a 32 millió forintot.

A garantált hitelösszeg 44%-a a beruházásokhoz kapcsolódott. 2022-ben jelentős bővülés történt. Ez egyrészt azzal magyarázható, hogy a Covid-19 járvány okozta gazdasági visszaesés utáni talpra állással a vállalkozások egyre inkább nyitottak hatékonyságuk növelésére. Másrészt, az orosz-ukrán háborúhoz kapcsolódó szankciók miatt is megnőtt energiaárak előtérbe helyezték az energetikai beruházásokat.

A támogatott hitelek mozgatják a piacot. A legnépszerűbb konstrukció, amelyhez az AVHGA kezessége kapcsolódott, az Agrár Széchenyi Kártya volt. Kiemelkedő érdeklődéssel fordultak a vállalkozók az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel MAX, valamint a Krízis Agrár garancia Program nyújtotta finanszírozási lehetőség felé. A 2022. évi súlyos aszály következményei kezelésére létrehozott Aszályvédelem Operatív Törzs intézkedési csomagja lehetővé tette, hogy a gazdálkodók csatlakozzanak az agrár hiteltörlesztési moratóriumhoz. Az alapítvány ennek alapján 58 milliárd forintnyi hitelhez kapcsolódó kezességvállalást hosszabbított meg.

Támogatás

VÁLTOZNAK A TÁMOGATÁS-IGÉNYBEVÉTEL SZABÁLYAI

Az uniós követelményeknek megfelelően az új Közös Agrárpolitikában (KAP) a korábbiakhoz képest jelentősebb szerepet kap a fenntarthatóság. Ezért a magyar gazdáknak az Európai Unió (EU) által előírt fontos változásokra fel kell készülniük az agrár-gazdaság 2023-2027-es támogatási időszakára feltételeit illetően. A Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapotra (HMKÁ) vonatkozó előírások alapján minden gazdálkodónak kötelező lesz a szántóterülete bizonyos részét nem termelő területként vagy tájképi elemként fenntartani. (Ez alól kivételt képeznek a 10 hektár alatti szántóterületen gazdálkodók, illetve azok, akik területeinek legalább 75 százalékát állandó gyeppel borítja.) A különböző tájlelemeket - így például a táblaszegélyt, az erózióvédelmi sávot, a fás-cserjés sávot, a szántóföldi művelés alatt nem álló vízvédelmi sávot vagy a kis vizes élőhely területet - akkor lehet elszámolni a HMKÁ előírások teljesítésébe, ha az érintett földtábla legfel-

jebb 50 százalékát foglalják el. Továbbá akkor is, ha több fenti tájlelem található a táblán, illetve ha azok mérete a 0,25 hektáros támogathatósági küszöb alatt van.

A nem termelő terület vagy tájképi elem kötelező fenntartása esetében - a gazdaság összes szántóterületének méretéhez viszonyítva - két lehetőség lesz választható. Az első szerint a szántóterület legalább 4 százalékának megfelelő területet kifejezetten nem termelési célú területként vagy tájképi

elemként kell fenntartani. A második lehetőség pedig az, hogy a szántóterület legalább 3 százaléka legyen parlagon hagyott terület vagy nem termelési célú tájképi elem, és további 4 százaléka tájképi elem, parlag, ökológiai másodvetés, vagy nitrogénmegkötő növényzet. Ebben az évben az Európai Unió még lehetővé teszi, hogy a parlagterületet akkor is elszámolhassa a termelő a HMKÁ teljesítésébe, ha azon szántóföldi növénykultúrát (kivéve kukoricát és szójababot) termeszt.

Interjú

PARADICSOM TÉLEN-NYÁRON

Ma már természetes, hogy a nagy élelmiszeráruházak polcain télen-nyáron piroslik a szépen csomagolt friss paradicsom. Ahhoz, hogy az egykor szezonális zöldségből mindennapi élelmiszer legyen, nemcsak a termelést kellett szinte forradalmian korszerűsíteni, hanem olyan értékesítési összefogásra is szükség van, amely folyamatosan nagy mennyiségben képes piacra juttatni a termést. Ilyen együttműködés a kisteleki központi telephelyen tevékenykedő TRIVEGA Kft. Nemes-Nagyné Vas Andrea ügyvezető – akinek szakmai munkáját 2021-ben a *Portfolio Csoport az Év Női Agrárvállalkozója* címmel ismerte el – mutatta be a társaság tevékenységét.

2012-ben 10 alapító taggal hoztuk létre a TRIVEGA Kft.-t azzal a céllal, hogy közösen lépünk fel a piacon. Mára már a taglétszámunk 15 főre nőtt. Mindegyik második, harmadik generációs családi vállalkozás. Üvegházakban és fóliákban összesen közel 50 hektár területen termelünk zöldségeket, elsősorban paradicsomot és paradicsomkülönlegességeket, kisebb területen kígyóborkát és fejes salátát. Nagy hangsúlyt helyezünk arra, hogy a paradicsomot széles választékban, folyamatosan, egész évben biztosítsuk a vásárlóknak. Elsősorban a hazai fogyasztókat célozzuk meg, főként a TESCO, Metro, Lidl, SPAR, Penny hálózatokba szállítunk. Nagyon örülünk, hogy az elmúlt évek beruházásainak és a modern természetotechnológiáknak köszönhetően az optimális fajták megválasztásával mesterséges világítás nélkül, csupán napsütés mellett télen is tudunk kisebb méretű paradicsomokat termelni. Természetesen ilyenkor a fajtaválaszték szűkebb, mint a szezonban, amikor közel harmincféle paradicsomot kínálunk a vásárlóknak.

Hol tevékenykedik a TRIVEGA Kft.? – kérdeztük az ügyvezető igazgatónt.

Tagjaink Magyarország déli termőtájának központjában kertészkednek, ahol a napsütéses órák száma a legmagasabb: Orosházán,

Öcsödön és Csongrád-Csanád vármegyében. Logisztikai központunk Kisteleken található. Ide jön be a tagjaink által megtermelt áru, itt csomagoljuk, és indítjuk a teherautókat az áruházak központi raktárhelyeire, ahol majd szortírozzák, és küldik tovább a boltokba a friss paradicsomot. Pályázatoknak köszönhetően 2022-ben növeltük és korszerűsítettük a központi telepünket, ami most megközelíti a 4500 négyzetméter alapterületet. Jelentősen bővítettük a csomagolókapacitásunkat, mert a tagjaink további termelőberuházásokat is terveznek létrehozni. Ezzel a bővítéssel a következő 3-5 éves üzleti tervünkben szereplő újabb üvegház kapacitását is zökkenőmentesen tudjuk kezelni. Már a jövőre gondolva növeltük a csomagolóanyag-elérhetőségünket, újabb kamionokat szereztünk be, illetve folyamatosan fokozzuk a digitalizációt és az automatizációt. Tavaly nemcsak a területet növeltük, hanem új csomagoló gépsort is beállítottunk, bővítettük a hűtőkapacitásunkat és a raktárterületet is. Mivel szoros menetrend szerint dolgozunk, fontos, hogy minél rövidebb idő alatt, minél hatékonyabban tudjuk kiszolgálni a kereskedelmi partnereinket. Ez sok ember összehangolt munkáját követeli, hogy az árutermelés, a minőségbiztosítás, a csomagolás, valamint a logisztika szempontjából időben minden az előre meghatározott, lerendelt helyen legyen. Ez az alapja annak, hogy immár tíz éve zökkenőmentesen együttműködünk a TESCO áruházakkal, továbbá több mint öt éve szállítunk a Lidl és a SPAR áruházláncokba is. Ezeknek a szépen fejlődő kapcsolatoknak az eredménye, hogy az elmúlt időszakban megháromszoroztuk a termőterületünket, és tavaly már 12 ezer tonna árut értékesítettünk.

Országunkban sajnos nem mindennapi a termelői együttműködés. Hogyan sikerült ilyen példamutató módon kialakítani ezt a kertészeteknél?

Jogilag egy TÉSZ (Termelési Értékesítési Szervezet) vagyunk. Ám mi úgy szoktuk magunk közt mondani, hogy ez egy termelői összefogás. Hasonló technikai adottságok mellett, hasonló módon, magas színvonalon termelünk, és közös célunk eladni az árut, lehetőleg itt, Magyarországon. A termelőberuházásokat, elsősorban az üvegházakat a tagok maguk építik, de minden évben van egy operatív programunk, ami alapján a TRIVEGA Kft. is hajt végre beruházásokat a termelőtagok telephelyein. Ezek olyan beruházások, amelyek a már meglévő telepeken a termelés és az értékesítés korszerűsítését, hosszú távú fenntarthatóságát szolgálják. Gondolok itt akár teherautókra, targoncákra, csomagológépekre, válogató gépsorokra, de például hűtőházakat is építettünk az elmúlt évben a tagjaink számára. Ezek a TRIVEGA Kft. tulajdonát képezik, amelyeket kihelyezünk ahhoz a taghoz, akinek szüksége van rá. Mindig megbeszéljük, hogy mit vár el a piac, és kinek milyen gépre, berendezésre van szüksége ahhoz, hogy a kívánt árut az elvárt minőségben meg tudja termelni, a megadott időre le tudja szedni, s be tudja juttatni a központba. Ehhez a feltételeket a TRIVEGA Kft. teremti meg. Nincs

NEMES-NAGYNÉ VAS ANDREA

**AZ ELMÚLT ÉVEKBEN
A KISMÉRETŰ
PARADICSOMOK
KEZDTEK HÓDÍTANI**

A TAVALYI ÉVBEN, NAGY BÜSZKESÉGÜNKRE, VÁLLALATI KATEGÓRIÁBAN MEGKAPTA A FENNTARTHATÓSÁG SZIMBÓLUMÁT A TRIVEGA KFT.

egyik a másik nélkül. Az elmúlt tíz év azt mutatja, hogy sikeresen tudtunk együttműködni, és valóban nyugat-európai színvonalú termelő- és kiszolgálóegységeket hoztunk létre. Mindennek az alapja a közös érdek és a feltétlen bizalom. Ez utóbbiról annyit, hogy mi már a TRIVEGA Kft. megalakulása előtt ismertük egymást, mint kertészek, ugyanazon a pályán mozogtunk. A növekedésben egyszer eljött az a pillanat, hogy kistermelőkhöz képest nagyok voltunk, nagytermelőkhöz képest viszont kicsik. Ekkor határoztuk el, hogy összeállunk, együtt erősebbek vagyunk, nagyobb árumennyiséggel tudunk megjelenni a piacon. Három nagy családból adódott össze az új szervezet, de azóta voltak személyi változások is, újabb generációk jelentek meg, így most már nemcsak három család alkotja az együttműködést, hanem három megyére terjed ki. Nem tervezzük a termelői kör bővítését, mert csak ekkora méretben tudjuk garantálni a tőlünk megszokott minőséget.

A pénzügyi, finanszírozási háttérrel a következőket mondta az ügyvezető:

A TRIVEGA Kft. megalakulása óta a CIB Bank szolgáltatásait vesszük igénybe. A számlavezetés mellett minden gazdasági tevékenységünket hitelez, kezeli. Kimondottan jó ügyviteli kapcsolat alakult ki köztünk. Ami számunkra fontos, hogy mindig arra törekszenek, hogy az általunk elképzelt beruházásokat meg tudjuk valósítani. Azon dolgozunk közösen, hogy minden ügyletből a legjobbat hozzuk ki, a pénzügyi lehetőségeket optimálisan használjuk ki. A bank partnersége is szükséges ahhoz, hogy maradéktalanul érvényesítsük azt az alapelvünket, hogy mind az üvegházaknál, mind a technológiáknál a legjobb konstrukciókat válasszuk, ami hosszú távon biztosítja a hatékony termelést, működést. Kockázatunkat mérsékeli, hogy a hitelek mögött az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készíftető kezessége is áll.

A jövőről szólva meg kell említeni, hogy a paradicsom iránti kereslet bizonyos mértékig függ az éppen aktuális divattól, gasztronómiai irányoktól. Hol tartunk most, és hogyan készülnek a következő szezonokra?

Az elmúlt években a kisméretű paradicsomok kezdtek hódítani. Nem véletlen, hiszen nagyon intenzív és koncentrált az ízük, édesek, roppanósak. Ugyanakkor a nagyobb paradicsomok most is helytállnak. Azok a nyitottabb, újításra kész fogyasztók, akik szeretnek izgalma-

sabban sütni-főzni, kísérletezni, és van idejük otthon esténként, vagy hétvégén a barátokkal összeülni, szívesebben használják a süthető, főzhető, grillezhető paradicsomokat, amelyek a mi választékunkban is megtalálhatók. Ezek magasabb szárazanyag-tartalommal bírnak, különleges a formaviláguk, akár kicsit barázdáltabb a külsejük, mint például a grillparadicsom, az eperparadicsom. Divatos a húsparadicsom is, ami akár a hamburgerben is felhasználható, vagy a vastagabb húsa miatt könnyen felkockázható egy finom salátába is. Összességében az újabbnál újabb vevői igényeket figyelembe véve, lekötve azokat, mindig van és lesz hova fejlődniük, még akkor is, ha a paradicsom már hazánkban is sok családnál a mindennapi étkezés része.

A jelenlegi gazdasági helyzet hatásáról és a további lépésről a következőket mondta Nemes-Nagyné Vas Andrea ügyvezető:

Bízom abban, hogy a mostani, nehezebb gazdasági helyzetben is tudunk megfelelő árulapot biztosítani a fogyasztóink részére, annak ellenére, hogy az inputanyagköltségek az elmúlt időszakban megtöbbszörözödtek. A piacon azt érezzük, hogy erősen megnőtt az akciós termékek iránti kereslet, nem véletlenül hirdetnek az áruházak újabb és újabb akciókat. Ugyanakkor megfigyelhető, hogy a prémium termékek iránti kereslet továbbra is jelen van, legfeljebb alkalmanként kevesebbet vesznek belőlük a vásárlók. Egyelőre nem tapasztaltunk erős fogyasztói csökkenést, legfeljebb egyfajta átrendeződés alakult ki. Mindenesetre az elmúlt évben az exporttevékenységünket is bővítettük, emellett folyamatos fejlesztésekkel igyekszünk a fogyasztók kedvébe járni. Az idén érkezett be hozzánk egy új csomagológép, amivel kevesebb műanyag-felhasználást tudunk elérni, így „zöldebben” tudunk csomagolni. Számunkra nagyon fontos a környezettudatos gazdálkodás. Olyan csomagolóanyagokat használunk fel, amelyek újrahasznosíthatóak, újrahasznosított anyagból készültek vagy lebomlóak, illetve mi is szelektíven gyűjtjük a hulladékokat. A tavalyi évben, nagy büszkeségünkre, vállalati kategóriában megkapta a Fenntarthatóság Szimbólumát a TRIVEGA Kft., az elismerést a Trade Magazin által szervezett Business Day konferencián adták át. Jövőbeni célunk az is, hogy növeljük azon különleges paradicsomfajták számát, amelyeket kizárólagosan csak mi termelhetünk Magyarországon. Mindez azt szolgálja, hogy napról-napra erősödjön a zöltségfelhasználás kultúrája, ami nemcsak nekünk, hanem a fogyasztóknak is érdeke.

Támogatás

A BORÁSZATI GÉPEK, TECHNOLÓGIAI BERENDEZÉSEK BESZERZÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból a borászati gépek, technológiai berendezések beszerzéséhez igényelhető támogatásról szóló 53/2020. (X. 27.) AM rendelet alapján támogatás nyújtható új borászati gépek és technológiai berendezések beszerzéséhez. A 2021-2023. pénzügyi évekre vonatkozó támogatás teljes mértéke 30 milliárd eurónak megfelelő forintösszeg. A mostani pénzügyi évben 7 milliárd eurónak megfelelő forintösszegre lehetett támogatási kérelmet benyújtani a 2023. január 15. és 2023. február 15. közötti időszakban. A korábbiakhoz hasonlóan, ebben a benyújtási periódusban is egy kérelmező csak egy támogatási kérelmet adhatott be.

A támogatható tevékenységek az alábbiak:

a) a szőlőfeldolgozáshoz, mustkezeléshez, bor-, pezsgő- vagy habzóbor készítéshez, bor, pezsgő vagy habzóbor kezeléséhez, tárolásához, érleléséhez és kiszéréséhez kapcsolódó, új, első üzembehelyezésű borászati gép beszerzése; új, első üzembehelyezésű technológiai rendszer kialakítása; a szőlészeti és borászati tevékenységekhez és a termékek forgalmazásához kapcsolódó adatszolgáltatási, bejelentési, nyilvántartási kötelezettségek telje-

sítését, illetve az ügyvitelt és vállalatirányítást szolgáló hardver- és szoftverbeszerzés, valamint hardver- és szoftverfejlesztés;

b) a szőlőfeldolgozáshoz, valamint a borászati technológiához kapcsolódó, üzemben belüli anyagmozgatáshoz, anyagtovábbításhoz, raktározáshoz, illetve csomagoláshoz kapcsolódó, új, első üzembehelyezésű borászati gép beszerzése;

c) a támogatott borászati gép vagy technológiai berendezés üzemeltetését szolgáló napelem- vagy napkollektorrendszer beszerzése és üzembe helyezése.

A támogatás célja, hogy a szóban forgó fejlesztések hozzájáruljanak a borászati üzemek szőlőfeldolgozó, borkészítési vagy palackozási infrastruktúrájának fejlesztéséhez, valamint javítsák a kérelmezők versenyképességét. A támogatási hányad az őstermelők, illetve a mikro-, kis és közepes vállalkozások esetében a Közép-Magyarországi Régióban a nettó beszerzési ár 40, más régiókban 50 százaléka, a nagyvállalatok esetében 20, illetve 25 százaléka lehet. Pályázónként legfeljebb 100 millió forint lehet a támogatás. A támogatási kérelmekről várhatóan 2023. május 31-éig hoznak döntést.

A MEZŐGAZDASÁGI BIZTOSÍTÁSI DÍJTÁMOGATÁS FOLYÓSÍTÁSA

A klímaváltozás mezőgazdálkodásban is érezhető hatása, és különösen a 2022. évi történelmi léptékű aszályhelyzet ráirányította a mezőgazdasági termelők figyelmét arra, hogy érdemes kockázatkezelési eszközöket igénybe venniük. Az Európai Unióban Magyarországon működik az egyik legkiterjedtebb mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer. Ennek egyik pilléréként a gazdák hosszú évek óta igénybe vehetik az időjárási kockázatokra kötött mezőgazdasági

biztosítási szerződések díjához kapcsolódó támogatást, amennyiben a Magyar Államkincstárhoz benyújtott egységes támogatási kérelemben azt igénylik. A mezőgazdasági termelők öngondoskodáson alapuló felelősségének megerősítését is célzó, a biztosítások díjának egy részét fedező támogatást az Agrárminisztérium a Vidékfejlesztési Program keretéből biztosítja.

A mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás éves keretösszege - amely az induló 2016. évben 4 milliárd forint volt - folyamatosan növekszik. Így az elmúlt 7 év alatt 100 ezer kérelem alapján több mint 37 milliárd forint kifizetésére került sor. Most, a 2022. évi biztosításokhoz kapcsolódva, mintegy 23 ezer kérelem alapján csaknem 14 milliárd forint díjtámogatás került jóváhagyásra. A támogatás gazdák részére történő kifizetését a Magyar Államkincstár végzi.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes díjú kezességvállalása révén támogatja a gazdálkodókat fejlesztéseik megvalósításában, versenyképességük növelésében.

Az AVHGA kezessége segít, ha a vállalkozás:

- pályázni kíván beruházásokhoz kapcsolódó támogatásokra, de az induláshoz szükséges önrészt csak hitelekkel tudja előteremteni
- beruházási hitelt szeretne felvenni
- növelni szeretné a forráshoz jutás esélyét
- meglévő fedezeteit nem kívánja jelzáloggal terhelni
- rövid távú finanszírozás céljából forgóeszköz vagy folyószámlahitel igénylését tervezi
- kedvezőbbé tenné a bankkal való tárgyalási pozícióját, például más fedezet kiváltásával
- kevés fedezetként bevonható vagyonnal, ingóval vagy ingatlanl rendelkezik hitelfelvételkor

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | 1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760 | E-mail: office@avhga.hu | www.avhga.hu

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Támogatás

A MINŐSÉGRENDSZERHEZ TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁS TÁMOGATÁSA

A Vidékfejlesztési Programban a mezőgazdasági termelők 2023. március 1. és 2023. augusztus 31. között adhatják be támogatási kérelmüket a „Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása” című (VP3-3.1.1-22 kódszámú) pályázati felhívás keretében. A minőségrendszerek keretében előállított termékek magasabb minőséget képviselnek, mint a jogszabályok által támasztott minimum követelményeknek megfelelő, más, hasonló termékek. A kiírás célja, hogy erősítse a termelők biztosabb integrációját az élelmiszerláncba, valamint az, hogy az Európai Unió és Magyarország által elismert minőségrendszerek és az azok keretében előállított

termékek ismertek és elismertek legyenek a piacok és a vásárlók körében. A felhívás további célja a mezőgazdasági termelők által előállított magasabb hozzáadott értékű és minőségű mezőgazdasági termékek és élelmiszerek minőségrendszerekben való részvételének ösztönzése, illetve az ökológiai termelésben részt vevők számának növelése. A rendelkezésre álló támogatási keretösszeg 2 milliárd forint. Az évenkénti vissza nem térítendő támogatás termelőnként és termelői csoportonként 1000 eurónak megfelelő forintösszeg, mely egyösszegű átalány formájában kerül kifizetésre. A kérelem benyújtásának időpontjától függetlenül a támogatás öt éven keresztül vehető igénybe.

Támogatás

A VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM (VP) FOLYAMATBAN LÉVŐ PÁLYÁZATI FELHÍVÁSAI

Az őshonos állatfajták megőrzése

„A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése” című (VP4-10.2.1.1-21 kódszámú) pályázati felhívás keretében 2023. január 2. és 2023. január 31. között adhatták be pályázatukat az érintett gazdálkodók. A felhívás célja az alacsony létszámú védett őshonos, veszélyeztetett mezőgazdasági és fajtarekonstrukció alatt álló mezőgazdasági állatfajták életképes állományának fenntartása azok természetes helyén, a fajták hagyományos tartási, takarmányozási körülményei között. A támogatható körbe számos állatfajta tartozik, így például a szürke szarvasmarha, a bivaly, különféle ló-, tyúk-, juh- és sertésfajták, a fekete mangalica sertés, az akhal-teke, a muraközi ló és a kárpáti borzderes szarvasmarha. Az egyes állatfajta egyedekre külön-külön meghatározott éves támogatási mértékek kerültek meghirdetésre. A fenntartási kötelezettségvállalási időszak 2024. december 31-éig tart. A pályázati felhívás iránt most is jelentős volt az érdeklődés. A beadott kérelmek elbírálása megkezdődött.

Tanyák infrastrukturális fejlesztése

A vidéki településeken élők életminőségének javítását, a vidék népességmegtartó képességének erősítését szolgáló fejlesztések megvalósítását segítve a „Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései” című (VP6-7.2.1.4-17 kódszámú) pályázati felhívás keretében továbbra is lehet támogatási kérelmeket beadni, és azok alapján folyamatosan születnek meg a támogatói döntések. A még előttünk álló pályázat benyújtási határidők: 2023. április 3., május 8. és június 5.

Öntözésfejlesztési beruházások

Az öntözési és a vízgazdálkodási ágazat fejlesztését egyaránt kiemelt fejlesztési területként kezeli az Agrárminisztérium. A célból, hogy minél nagyobb számú és értékű beruházás valósulhasson meg, a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” című (VP2-4.1.4-16 kódszámú)

és „Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása” című (VP5-16.5.2-21 kódszámú) pályázati felhívások keretében - több szakaszban - egyaránt 2023. június 30-áig lehet benyújtani támogatási kérelmeket.

A vízgazdálkodási beruházásokat támogató kiírás átfogóan biztosít fejlesztési forrást valamennyi, az öntözéshez kapcsolódó tevékenységhez. Így többek között tározóterek, új vízkivételei művek kialakításához, új öntözőgépek és csővezetékek telepítéséhez és az elavult öntözőrendszerek elemeinek cseréjéhez, a csatornák kotrásához, karbantartásához szükséges gépek, például önjáró kotrógépek beszerzéséhez. Jelenleg a 2023. április 28-ai határidőig lehet pályázatokat beadni. Az agrárkormányzat a rendelkezésre álló vízkészlet hatékonyabb felhasználását is szem előtt tartva ösztönzi a termelők öntözési közösségekbe szerveződését. Az ezt szolgáló támogatási kiírás révén fejlesztési lehetőség nyílik a meglévő, közös érdekeltségű öntözőtelepek közös üzemeltetésére és az új öntözési beruházások előkészítésére. A pályázatok benyújtására 2023. március 1. és április 30. között van lehetőség.

A VIDÉKFEJLESZTÉS KULCSTERÜLETE: A PRECÍZIÓS FEJLESZTÉSEK ELŐMOZDÍTÁSA

Az előzetes adatok szerint 2022-ben a mezőgazdasági gépforgalom Magyarországon mintegy 320 milliárd forintot ért el. Így közel egyharmados növekedés következett be az előző évi értékesítéshez képest. A gépvásárlások egyik fő mozgatórugója a Vidékfejlesztési Program „Mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztések támogatása” című (VP2-4.1.8-21 kódszámú) pályázati felhívása volt, amely a precíziós gépbeszerzéseket és a digitalizációt segítette. A konstrukció célja a szántóföldi növénytermesztés, illetve a kertészeti ágazatok versenyképességének, hozzáadott érték termelésének fokozása, az új digitális szántóföldi és kertészeti technológiák és precíziós termeszési módok elterjesztésének támogatása, a precíziós gazdálkodáshoz kapcsolódó szolgáltatások igénybevételének ösztönzése volt. Lehetőség nyílt például precíziós munkagépek, betakarítógépek, növényvédelmi eszközök, döntés-támogató infokommunikációs eszközök, szoftverek és programok, víz- és tápanyag utánpótlást szabályozó rendszerek beszerzésére is. A pályázóknak kötelezően a mezőgazdaság digitális átállásához szükséges (például talajmintavételei, agrometeorológiai, műholdas, oktatási stb.) szolgáltatásokat is igénybe kellett venniük a projekt ráfordításainak minimum 7 százalékáig. A kiírás szerint egy pályázó legfeljebb 250 millió forint támogatást nyerhetett el. A támogatási határozatok teljes összege mintegy 196 milliárd forintot tett ki, alapesetben 50 százalékos támogatásintenzitás mellett. A sikeres pályázóknak a határozat jogerőre emelkedésétől számítottan 24 hónapjuk van arra, hogy megvalósítsák a tervezett beszerzéseket, így azok ez évben is folytatódni fognak.

A várakozások szerint a szóban forgó támogatási konstrukció a 2023. évvel kezdődő időszakban is meghirdetésre kerül majd. A hazai mezőgazdaságban egyre égetőbbben jelentkező munkaerőhiány miatt a nagy élőmunka-igényű ágazatok technológiai fejlesztése - automatizálása, robotizálása - ugyanis sürgető feladat. A legkorszerűbb technológia alkalmazásával ugyanakkor észszerűbbé válhat a különböző inputanyagok (például műtrágyák, növényvédőszer, energiahordozók) felhasználása, az okszerű művelés által javítható a talajok vízmegtartó képessége, és kiküszöbölhető a talajminőség romlása. A változó klimatikus viszonyok, a gyakoribbá váló szélsőséges időjárási körülmények (például a 2022. évi aszály), a radikálisan emelkedő ráfordítások és üzemanyagköltségek, a piaci versenyképesség növelését megalapozó hatékonyságnövekedés miatt egyaránt megkerülhetetlen a digitális megoldások (eszközök és szolgáltatások) minél szélesebb körű alkalmazása. Ez a folyamat az oktatási rendszerre is komoly feladatokat ró. Az IT-alkalmazások terjedése ugyanakkor a fiatal szakemberek mezőgazdasági kötődésének erősítéséhez is hozzájárulhat. Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kedvezményes kezességnyújtó tevékenysége - mint kockázatcsökkentő eszköz - eddig is és az előttünk álló időszakban is hozzájárul ahhoz, hogy a korszerű mezőgazdasági eszközök hitelfelvétel vagy lízing révén történő beszerzése zökkenőmentes legyen. Az alapítvány az agrár célú beruházási ügyletekhez extra díjkedvezményt ad. A vállalkozás az 1% körüli piaci díj helyett csupán 0,25%-os díjat fizet évente a futamidő alatt. Amennyiben az ügylet minimum 3 éves, akkor az első két számlázási időszakban a kezesség díjmentes. Az alapítvány közreműködésével több mint 2100 új beruházás jött létre 2022-ben.

**AZ ALAPÍTVÁNY AZ AGRÁR CÉLÚ
BERUHÁZÁSOKHOZ EXTRA
DÍJKEDVEZMÉNYT AD.**